

Declaració de Joan Comorera, Secretari General del Partit Socialista Unificat de Catalunya. París, 14 de novembre del 1949.

Estimats companys:

Els membres cooptats de l'ex-Secretariat ¹ han llançat al carrer el nostre problema polític. De les al·lusions indirectes de *Lluita* i les informacions verbals que donaven a persones alienes al Partit han passat a l'«acusació» pública contra el Secretari General. La responsabilitat que han contret és immensa, car sabent com saben que hi ha pendent una discussió de valor decisiu hem de treure'n la conclusió que tracten d'impedir-la mitjançant l'escàndol i les mesures «definitives».

Malgrat els termes mentiders i calumniosos de la «Declaració» publicada a *Lluita*, malgrat que els membres cooptats de l'ex-Secretariat han ultrapassat els límits de la decència revolucionària, el Secretari General del Partit no els seguirà per aquest camí i, com fins ara, es concretarà a esclarir les qüestions, a restablir la veritat exclusivament per via interna. Ho han fet tot, des de la coacció política fins a la intimidació familiar, passant per les calúmnies més monstruoses, per tal de provocar una reacció negativa, una exaltació personal en defensa del seu honor de dirigent revolucionari, comunista, de la classe obrera i del poble de Catalunya. No ho han aconseguit ni ho aconseguiran, perquè el Secretari General del Partit té els nervis sòlids per voluntat pròpia, per l'enduriment de més de trenta anys de lluita revolucionària, perquè posseeix el dret i la raó.

La «Declaració» dels membres cooptats de l'ex-Secretariat demostra irrefutablement que està en joc la vida del Partit. Quan es defensa una línia política justa no es menteix, no s'amaga la veritat històrica, no es calumnia ni s'impedeix la lliure discussió, l'exercici normal dels drets democràtics en el si del Partit ni es cobreix de llot el Partit o es fa d'ell una caricatura sagnant amb el pretext de fer el «procés polític» del seu Secretari General. Car, ¿podria ningú concebre que el Partit hagués esdevingut, amb una rapidesa gairebé única en la història de Catalunya, la força dirigent de la classe obrera i del

¹ Es refereix a Margarida Abril, Josep Serradell «Roman» i Pera Ardiaca. Nota de l'edició.

poble en lluita mortal contra el franco-falagisme en el curs de la guerra i ara, si fos veritat tot el que es diu del Secretari General? Car, ¿com hauria estat possible això si els membres del Comitè Central, si la primera Conferència Nacional, els diversos Comitès Executius i Secretariats, si els quadres i militants del Partit haguessin estat mobilitats permanentment, no de cara a l'enemic, sinó de cara al Secretari General per tal de «corregir» els seus errors, de «neutralitzar» les seves atzagaiades, de «descobrir» les seves «simulacions nacionalistes», «burgeses», o el seu «titisme» abans que aparegués el traïdor Tito, de «convèncer» els obrers cenetistes i militants d'Esquerra Republicana que els plans d'«extermini» eren personals i no del Partit, de cara a un Secretari General presentat com un home fort, «megalòman», «tossut en la defensa inflexible de les seves posicions i opinions polítiques»?

Car, ¿com hauríem pogut fer avenços tan substancials en el procés de bolxevització del nostre Partit si el Secretari General fos el que es diu i hagués fet el que s'afirma? ¿Qui, si no el Secretari General, va establir les normes d'aquest procés de bolxevització, el 9 de setembre de 1940? ¿Qui, si no el Secretari General, va prendre la responsabilitat d'esbandir el Partit, el mes de desembre de 1940, els trosquistes més o menys disfressats i els nacionalistes burgesos que pretenien fer del Partit una mena de «Lliga» antisoviètica i anticomunista i, el 1942, del Barrio i els seus amics, que volien convertir el Partit en un partit «un xic més esquerrista que l'Esquerra» en lluita decidida i sistemàtica contra el Partit Comunista d'Espanya? ¿Qui, si no el Secretari General, per preservar el Partit dels perills de l'exili, perills de cosmopolitisme i de desclassament, va donar, el 2 de març del 1939, la directiva bolxevic: «mai no serem un partit d'emigració, sempre serem un partit de combatents»? ¿Qui, si no el Secretari General, amb més o menys errors, ha alimentat el Partit amb materials que, com a complement dels llibres i treballs dels nostres mestres, han ajudat els nostres militants a mantenir-se fermes en la lluita, a copsar les variants i alternatives de la lluita, a donar-los les perspectives de la lluita, a no cedir en la voluntat d'esdevenir cada dia més comunistes, més bolxevics, més eficaços en la tasca de construir un partit homogeni, un partit marxista-leninista-stalinista?

Car, ¿com podria explicar-se que en el Ple del Comitè Central ampliat, que a les sessions trimestrals del Comitè Central, que a les reunions setmanals del Comitè Executiu i diàries del Secretariat, no es fessin tampoc objeccions de cap mena ni protestes contra actes i discursos «incontrolats» inexistents del Secretari General, no discutissin ni blasmessin, directament ni indirecta, la conducta política del Secretari General, que la primera Conferència Nacional aprovés per aclamació la conducta política del Secretari General i que el Comitè Central el reelegís per aclamació, que el Comitè Central d'Anvers, el darrer celebrat, i en condicions ben tràgiques, aprovés per aclamació la seva conducta política i que el nou Comitè Executiu, el primer de l'exili, li confiés la missió transcendental de presentar-se amb tota l'autoritat necessària a la Internacional Comunista i li donés facultats excepcionals si l'agreujament previsible de la situació internacional creava una situació excepcional per al Partit i per a la nostra lluita contra el franco-falangisme –com podria explicar-se, repeteixo, tot això, si fos veritat una mil·lèsima part de les monstruositats afirmades pels membres de l'ex-Secretariat cooptats a finals del 1945?

Car, ¿com podria haver-hi un sentiment de fraternitat envers el Partit Comunista d'Espanya, d'estima i d'admiració envers José Díaz i Dolores Ibárruri, en el nostre Partit i en el cor dels militants, si el Secretari General hagués menat una «lluita metòdica i conspirativa» contra el partit germà i els seus dirigents; si, contràriament a les estupideses de la «Declaració», el Secretari General no hagués afirmat de manera sistemàtica que la pedra de toc de la bolxevització d'un militant nostre era el grau de comprensió del caràcter de les relacions dels dos partits i de la unitat orgànica en la perspectiva històrica?

Car, ¿com es podria comprendre si veritablement el Secretari General del Partit hagués sabotejat l'esforç de guerra, menyspreat l'heroisme de la classe obrera i del nostre poble, proposat l'extermini dels obrers cenetistes i provocat la derrota militar de la República, conspirat per annexar Mallorca i crear un exèrcit separatista, lluitat contra la unitat obrera i l'aliança obrera i pagesa, saquejat la pagesia en emulació amb els grups faistes i trosquistes, treballat per fer del nostre Partit un partidet, o un partidàs, un xic més esquerrista que Esquerra Republicana l'enemic mortal del Partit Comunista d'Espanya per millor servir

els interessos de la burgesia, de la reacció i dels imperialistes; com es podria comprendre, repeteixo, que la Internacional Comunista, després de discutir en presència meva i amb intervenció meva i dels membres del Buró Polític José Díaz, Dolores Ibárruri, Vicente Uribe, Pedro Checa i Jesús Hernández; dels generals Modesto i Líster; dels membres de la Internacional Alfredo, Pedro i Moreno ², les experiències de la nostra guerra, les causes dels nostres encerts i dels nostres errors, acceptés el nostre Partit com a Secció Catalana, ratifiqués la seva confiança en el Secretari General, li donés facultats excepcionals, d'acord amb la situació excepcional que teníem, i el manament d'exercir-les en el cas que la integritat, la unitat i la missió històrica del Partit correguessin perill; que la Internacional Comunista afirmés que amb el PSU de Catalunya s'havia assolit la primera realització de la línia aprovada en el Setè Congrés, que el PSU de Catalunya era un tresor en les seves mans, que la classe obrera catalana s'havia col·locat a l'avantguarda del proletariat internacional en el món capitalista; que el Ple de la Internacional Comunista aprovés el document de conclusions de la discussió en allò que corresponia al PSU de Catalunya, document que jo vaig fer i del qual vaig donar compte; que la Internacional Comunista aconsellés com a millor mètode per assegurar la unitat d'acció i de línia política dels dos partits, el contacte permanent dels dos Secretaria Generals; que la Internacional Comunista mantingués el nostre PSU de Catalunya com la Secció Catalana fins el darrer moment, és a dir, fins a la redacció i publicació de l'acta d'autodissolució de la Internacional mateixa?

Car, ¿com es podria comprendre, si efectivament el Secretari General hagués palesat una inguarible hostilitat envers el Partit Comunista d'Espanya, una política constant d'emmetzinament de les relacions entre els dos partits, una política de separació, de dues línies contràries, de dues direccions enemigues, de sectarisme contrarevolucionari, i tot plegat amb la intenció deliberada de convertir el nostre Partit en un partit «nacionalista petit-burgés», al servei de la burgesia; com es podria comprendre, repeteixo, que al cap de dotze anys d'experiència «catastròfica», se m'incorporés, per iniciativa de la companya Dolores, el mes d'octubre del 1948, i «pels seus mèrits personals», al Buró Polític del Partit Comunista d'Espanya?

² Pseudònims, respectivament de Palmiro Togliatti, Ernö Gerö i Stepànov.

Doncs, es vulgui o no, en virtut de la realitat històrica, no es pot desvincular el «procés polític del Secretari General» i el del Partit. Ningú, dintre o fora del Partit, no serà capaç de fer aquesta desvinculació. Per això afirmem que l'objectiu real de la «Declaració» és liquidar el Partit com una força negativa i contrària als interessos generals de la classe obrera i de la revolució en la persona del Secretari General i dels militants que comparteixen la seva posició política, i que, per consegüent, cal renunciar a la nostra història i a la línia política d'unificació de la classe obrera i dels treballadors de Catalunya, cal abandonar l'ambició de crear, units fraternalment amb el Partit Comunista d'Espanya, el Partit Únic marxista-leninista-stalinista dels pobles hispànics.

El text complet es pot consultar a *Nous Horitzons*, núm. 82, juny de 1982.